

Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimiston toimintaympäristöselvitys: Omistajakysely

Kooste vastauksista ja toimenpiteet

Taustaa:

Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimiston ohjausryhmässä ehdotettiin 28.11.2019, että EU-toimistolle tehtäisiin **toimintaympäristöselvitys**. Tampereen kaupunkiseudun kuntajohtajakokous kävi 13.12.2019 **ohjaavan keskustelun** toimintaympäristöselvityksen **tavoitteista** ja päätti tämän pohjalta, että toimintaympäristöselvitys käynnistyy **omistajien näkemystä kartoittavalla selvityksellä**.

EU-toimiston **ohjausryhmä kokosi** alkuvuodesta 2020 omistajien näkemystä kartoittavaa selvitystä varten **kysymysrunгон** sekä EU-toimiston toimintaa kuvaavan **tilannekuvan**, joka avaa omistajille toimiston tavoitteita, toimintasuunnitelmaa, EU-viitekehystä, operatiivista ohjausta sekä tiedottamista, tyytyväisyyskyselyä ja asiantuntijavierailuja. Materiaalit lähtivät omistajakuntiin helmikuun alussa.

Alkuperäinen vastausaika omistajakyselyyn oli 13.3.2020, mutta johtuen koronakriisistä ja kuntien akuuteista toimenpidetarpeista, vastausaika jatkettiin toukokuun loppuun saakka. Määräaikaan mennessä yhdeksästä omistajatahosta 7 oli vastannut. Tampereen kaupungin vastaus saapui 23.6. ja Vesilahden kunta jätti vastaamatta¹. Vastauksien lopullinen määrä oli siis 8/9.

Kysymykset:

Omistajakyselyssä oli 19 kysymystä ja ne oli jaettu 4 otsikon alle:

➤ **Toiminnan strateginen perusta**

- 1) Ohjaavatko strategiat riittävästi EU-toimiston toimintaa?
- 2) Ovatko tekemisen viitekehysten teemat oikeita?
- 3) Tekemisen viitekehysten teemat päätetään ohjausryhmässä. Onko tämä riittävä prosessi omistajille vai tarvitaanko tähän tiiviimpää dialogia?
- 4) Onko EU-toimiston toiminnan päätavoitteita tarvetta muuttaa? Jos on, mihin päätavoitteet halutaan linkittää?
- 5) EU-toimiston palvelut keskittyvät pirkanmaalaisiin tutkimus- ja kehitysorganisaatioihin (kunnat, kaupungit, elinkeinoelämä, koulutus). Onko kohderyhmä oikea?
- 6) Ovatko toiminnalliset tavoitteet ja toimintalinjaukset yhä relevantit vai pitäisikö ne päivittää?

¹ Huom. Vesilahden kunnanjohtaja Tuomas Hirvonen viestitti hyvin perustellusti, että hänellä ei lyhyen virkakautensa aikana ollut tullut vielä tarpeeksi kokemusta EU-toimistosta voidakseen vastata kyselyyn.

- 7) Ohjausryhmä, Kuntajohtajakokous ja Seutuhallitus ovat hyväksyneet EU-toimiston toimintasuunnitelman vuodelle 2020. Puuttuuko toiminnan fokuksesta jotain oleellista?
- 8) EU:n toiminnan keskiössä tulevana vuosina tulee olemaan ns. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal). Tällä on vaikutusta kaikkeen oleelliseen alue- ja paikallistasoa koskevaan lainsäädäntöön sekä rahoitukseen. Mitkä ovat meidän painopisteemme Green Dealin liittyen? Miten voimme hyödyntää Green Dealin luomia mahdollisuuksia?

➤ **Omistajien toiminta ja tarpeet**

- 9) Onko ohjausryhmän toimintamallissa ja kokoonpanossa kehitettävää?
- 10) Pitäisikö ohjausryhmän ja omistajien välille saada aktiivisempi yhteys? Miten tämä voitaisiin tehdä?
- 11) Toimiston toiminta ja tulokset ovat vahvasti riippuvaisia omistajien omasta panostuksesta. Miten EU-toimiston palveluiden hyödyntäminen näkyy omistajien toiminnassa?
- 12) Ovatko omistajat organisoineet vastuun EU-asioista jollekin tietylle taholle organisaatiossaan? Kenelle?

➤ **EU-toimiston toiminta ja palvelut: tiedottaminen ja osaamisen kehittäminen**

- 13) EU-toimisto tiedottaa ensisijaisesti uutiskirjeen ja nettisivujen kautta. Lisäksi EU-toimistolla on useita some-kanavia. Luetaanko organisaatiossanne uutiskirjettä ja nettisivuja? Entä Twitter- tai Facebook -sivuja? Pitäisikö EU-toimiston tiedottamista muuttaa? Jos pitäisi niin miten?
- 14) EU-toimisto kysyy vuosittain toimijoilta palveluistaan. Oletteko osallistuneet kyselyyn? Voisiko mallia kehittää?
- 15) EU-toimiston yhtenä tehtävänä on toimijoiden EU-asiantuntemuksen kehittäminen. Tässä yhtenä työkaluna ovat asiantuntijavierailut. Oletteko hyödyntäneet tätä mahdollisuutta? Miten toimintaa voitaisiin kehittää?
- 16) Tulisiko omistajien panostaa enemmän oman EU-osaamisensa kehittämiseen? Miten?

➤ **Toimintaympäristökehitys ja palvelutarpeet**

- 17) Miten omistajien ja EU-toimiston yhteistyötä voisi kehittää toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi?
- 18) Onko EU-toimiston nykyinen omistajapohja riittävä? Jos ei niin miten sitä tulisi muuttaa/laajentaa?
- 19) Vapaamuotoiset huomiot toiminnan kehittämisestä?

Vastaukset:

Omistajien vastaukset kysymyksiin olivat yleisesti ottaen **rakentavia, positiivisia ja kannustavia**. Lisäksi omistajat rehellisesti tunnustivat **kehittämistarpeita omassa tekemisessään** ja aktiivisuudessaan. Omistajat peräänkuuluttivat yksinkertaisia ja ketteriä toimia **vuoropuhelun kehittämiseksi** (puolin ja toisin) lisäarvon ja hyödyn saamiseksi. Kaiken kaikkiaan omistajat ovat erittäin tyytyväisiä EU-toimiston toimintaan, tavoitteisiin ja toimintamalliin.

1) Toiminnan strateginen perusta

Strateginen perusta, tekemisen viitekehys ja toiminnan päätavoitteet ovat kunnossa. Toiminnan kohderyhmät ovat oikeat ja toiminnalliset tavoitteet ja toimintalinjaukset ovat yhä relevantit.

Nostoja: EU-viitekehys myös seutustrategiaan; ilmasto- ja ympäristötavoitteiden merkitys kasvaa; joustoa ja säätämisvaraa pitää aina olla tavoitteissa ja toimenpiteissä: esim. koronakriisi ja elvytys

2) Omistajien toiminta ja tarpeet

Ohjausryhmän toimintamalli toimii, mutta kehittämisvaraa on; omistajien panostukset toimintaan ovat epätasaisia ja sen vuoksi myös tulokset ja hyödyt näkyvät epätasaisesti

Nostoja: Ohrym jäseniltä aktiivisempaa otetta asioiden jalkauttamiseen; formaalia ja informaalia dialogia ja vuoropuhelua lisää; omistajilta lisäpanostuksia oman aktiivisuuden ja tekemisen kehittämiseen > enemmän hyötyä toiminnasta

3) EU-toimiston toiminta ja palvelut: tiedottaminen ja osaamisen kehittäminen

Tiedotukseen ollaan tyytyväisiä ja eri kanavia hyödynnetään; vuosittaista palvelukyselyä pitää jatkaa ja sen profiilia kohottaa; asiantuntijavierailumahdollisuuksia on hyödynnetty, mutta kehittämisvaraa on

Nostoja: etätyökalujen käyttö tiedotuksessa käyttöön paremmin; kunnissa toimintatapojen muutosta, asennekasvatusta ja koulutusta EU-asioissa; Pirkanmaan liitolle roolia koulutusalaustana

4) Toimintaympäristökehitys ja palvelutarpeet

Omistajapohja on riittävä, mutta valmiuksia laajentaa on strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi (yliopisto); perusteltua pitää omistajapohja pirkanmaalaisena (laajuus ja intressit)

Nostoja: Dialogia ja yhteydenpitoa (puolin ja toisin) lisää; etäyhteyksien parempi hyödyntäminen

Seuraavat askeleet:

EU-toimiston ohjausryhmä käsitteli vastauksia kokouksessaan 24.6. Ohjausryhmä nosti esiin kehittämistarpeet dialogin ja vuoropuhelun tarpeen suhteen. Palautteen pohjalta toteutetaan mm. **seuraavat toimenpiteet:**

- 1) Systemaattinen vuoropuhelu KJK:ssa: EU-toimisto käy toimintaa läpi 3 kertaa vuodessa KJK:ssa (kevät: toimintakertomuksen läpikäynti; elo-syyskuun vaihde: toimintasuunnitelman lähetekeskustelu; loppuvuosi: ohjausryhmässä hyväksytyn toimintasuunnitelman esittely)
- 2) Ohjausryhmän puheenjohtaja osallistuu myös mm. KJK:n kokouksiin ajankohtaisilla EU-toimistoasioilla
- 3) Ohjausryhmän jäsenet sitoutuvat viestimään säännöllisesti EU-toimiston ohjausryhmässä nousseista esim. vaikuttamisasioista omissa organisaatioissaan
- 4) Myös maakunnan kuntajohtajakokoukseen tuodaan EU-toimiston ajankohtaiset säännöllisesti
- 5) EU-toimisto hyödyntää myös sähköisiä työkaluja yhteydenpidossa kuntien kanssa